

Gäller för: VO1 Barn BUP och Kvinna

Giltig från: 2026-01-27

Innehållsansvar: Ellen Wisén, (ellwi6), Specialistläkare

Giltig till: 2028-01-30

Granskad av: Josefine Hätting, (josos), Enhetschef

Godkänd av: Marie Hufvudsson, (marjo100), Verksamhetschef

Splenektomi på barn och infektionsrisk

Revideringar i denna version

Revideringar markerat med gult.

Bakgrund, syfte och mål

Undvika svåra infektioner efter splenektomi.

Arbetsbeskrivning

Orsaker

Funktionell aspleni/hyposplenism hos t ex patient med sickle cell anemi, benmärgstransplantation, HIV/AIDS och vissa hematologiska/onkologiska sjukdomar, akut splenektomi p g a mjältru ptur eller elektiv splenektomi vid t ex kongenital sfärocytos.

Riktlinjer

Informera patienten/vårdnadshavare om risker för allvarlig sepsis och OPSI (overwhelming post-splenectomy infection). Störst risk hos barn < 2 år samt de första åren efter mjälteförlusten, men risk kvarstår livslångt. Information ges muntligen och skriftligen (se patientinformation via länk nedan).

Vaccination

Ombesörjs om möjligt innan splenektomi. Vid oplanerad, traumatisk, splenektomi startas vaccination 2 veckor efter operation. Vaccination ges mot pneumokocker, haemophilus influenzae typ B, meningokocker och i vissa fall varicella, enligt nationellt vårdprogram, se länk nedan.

Årlig influensavaccination ska erbjudas.

Penicillinprofylax ges minst tills barnet är 5 år gammalt, och under minst två år efter splenektomi, därefter individuell bedömning. För detaljer om penicillin V/amoxicillin, se nationellt vårdprogram.

Akut handläggning vid misstanke om bakteriell infektion

Patienten skall instrueras att söka akut vid feber $>38^{\circ}$, speciellt vid frossa eller systemsymtom, samt vid djurbett. Patienter som inte står på antibiotikaprofylax ska vid feber >38 grader omedelbart ta antibiotika i förskrivna dos och därefter uppsöka sjukvård.

Patienter med aspleni och misstanke om bakteriell infektion skall erbjudas läkarundersökning snarast.

Blododla och ge Cefotaxim iv i sepsisdos.

Referens

Vårdprogram Splenektomi, aspleni och hyposplenism hos barn och ungdomar.

Vårdplaneringsgruppen för pediatrik hematologi.

[PM-VPH-aspleni-hyposplenism-splenektomi-230131.pdf](#)
([barnlakarforeningen.se](#))

[Patientinformation splenektomi 160516.docx](#)

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: VO1 Barn BUP och Kvinna

Innehållsansvar: Ellen Wisén, (ellwi6), Specialistläkare

Granskad av: Josefine Hätting, (josos), Enhetschef

Godkänd av: Marie Hufvudsson, (marjo100), Verksamhetschef

Dokument-ID: SKAS9699-1702881381-131

Version: 5.0

Giltig från: 2026-01-27

Giltig till: 2028-01-30